

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 195

На 11.02.2026 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА:

Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Цветелина Пенева – Сдружение „Демокрация и законност“, зам.-председател на Обществения съвет;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Иванин Кънчов - Сдружение Гражданско движение „БОЕЦ – България обединена с една цел;

Ива Лазарова – Институт за развитие на публичната среда;

Росен Андонов – Сдружение „Памет“;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Заседанието бе открито в 16 часа и 15 минути и председателствано от госпожа Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Здравейте колеги!

Откривам заседанието на Обществения съвет към Централната избирателна комисия.

Проектът за дневен ред, който ви е изпратен по имейла е следния:

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане и гласуване предложение до ЦИК във връзка с организацията и провеждането на предстоящите предсрочни избори за Народно събрание.

2. Обсъждане и гласуване на заявление по ЗДОИ във връзка с Информационно обслужване.

3. Разни.

Междувременно Стефан Манов изпрати предложение за една публична позиция във връзка с приетите промени в Изборния кодекс. И това трябва да го включим в дневния ред, поради което ви предлагам да разместим точките. То да стане първа точка – Публична позиция на Обществения съвет към Централната избирателна комисия, относно приетите промени в Изборния кодекс.

Втора точка да си остане предложението на Дончо Пачиков по ЗДОИ, което трябва да се обсъди.

Трета точка да стане предишната първа точка. И разни да стане точка 4.

Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да предложа тази точка във връзка с нашето предложение за запитване по ЗДОИ към Министерски съвет да изключим от дневния ред. Там има съображения изказани от колегите Ива Лазарова и Цветелина Пенева. Вероятно подобно съмнение има и Надя Гологанова, нашия председател.

Два варианта на запитването към изпратил. Второто е съобразено с факта, че запитванията основно са от физически лица. Това физическо лице, примерно Надя Гологанова може да бъде в две качества, като гражданин и като председател на Обществения съвет в дадения момент.

Това предложение е обсъдено при нас от широк кръг други нестопански организации имащи общо с изборите, изборни процеси и т.н. Моята идея беше, в това точно запитване Обществения съвет да е водеща структура, нищо че не е регистрирана по ЗДОИ. Когато не е регистрирана по ЗДОИ е възможно запитването да бъде от еди-кой си организации, които са отделни юридически лица. Аз предлагам при така възникналата ситуация и не малката сложност на въпроса. Представете си, тук мога да получа опониране, че председателят и представител на СИК контролира електронното набиране на обобщения протокол, но там може ли той да контролира какво се изпраща след това? Може ли да контролира какво се получава? Не може. Точно това е предмета на запитването, което съм предложил.

При създадената ситуация предлагам да гласуваме и да вземем решение, тази точка да я изключим и да смятаме че такова предложение от наша страна не е отправено.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В такъв случай след като Дончо Пачиков оттегля тази точка, то първа точка е:

1. Публична позиции на ОС относно приетите промени в Изборния кодекс.
2. Обсъждане и гласуване на предложение до ЦИК във връзка с организацията и провеждането на изборите.
3. Разни.

Който е съгласен с така обявения дневния ред, моля да гласува.

Гласували всички „за“.

Приема се.

Започваме по позицията, която Стефан Манов предложи. Принципна подкрепа няколко души изразиха по имейл. Имаме подкрепа и от Румен Василев, който е писал само до мен. Затова ще ви го прочета, че подкрепя предложението на Стефан Манов, но днес има неотложен ангажимент и няма да може да присъства. По имейл това имаме.

ИВА ЛАЗАРОВА: По имейл има от Цветелина Пенева и от Иванин Кънчов и аз се включвам, само с една добавка, че преди малко Президентът Йотова е наложила вето. Може би малко трябва да се промени текста в някоя част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: След като има позиция на Президента, освен малко да се промени текста, дали да го изпращаме в този случай до медиите или само да го качим на страницата или да го изпратим и до медиите. Какво е вашето мнение?

Но да минем по същество по текста. Първо минаваме през няколко по-древни поправки. Едното е за думичката „никога“, която със Стефан Манов се уточнихме, че ще отпадне.

Моето предложение е тези текстове, които бяха със синьо нанесени от Стефан Манов, които той самия се чудеше дали да остават, предлагам да отпаднат, за да стане по-кратък текста. Защото иначе става прекалено подробна частта, която коментира Конституционния съд и се губи основната част за Изборния кодекс. Това е единия въпрос, който бих искала да обсъдим и да гласуваме.

Вторият момент е Стефан Манов в последния абзац иска да направи промени във връзка с тази новина, която е буквално от преди десет, 20 минути, че Президента е наложила вето. Първо да обсъдим за тези абзаци, които са със синьо. Едното е голям абзац от осем реда, а другото е на страница втора два реда, дали сте съгласни да отпаднат. Моля да се изкажете.

СТЕФАН МАНОВ: Аз нямам възражение да се олекоти.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На другите какво е мнението, да остане първоначалния текст или да го олекотим малко, като махнем тези примери.

СТЕФАН МАНОВ: Може да мине и под линия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Примерите да се използват когато ви поканят по медии. Тогава може да се каже тази част, която е с примерите.

Имаме три варианта. Или ги махаме изобщо или ги оставяме както са или ги слагаме под линия. Моля да вземете отношение.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз смятам, че това което Стефан Манов е предложил е идеално. Той е автора и така е решил, че трябва да поднесе материала за други хора, не точно ние. Да прекратим дискусиите и да го изпратим във вида в който е сътворен. Авторът го прави. Благодаря за разбирането. Това е много важно когато пишем закони. В момента изразяваме мнение солидаризирайки се с това, което Стефан Манов е поднесъл. Да остане без изменение. Така предлагам. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Другото нещо, по принцип това, което е за медии или за нашата страница, първоначално се виждат първите десет, 20 реда, не се вижда целия материал. Като започваме с такава подробна ретроспекция.

СТЕФАН МАНОВ: Има заглавие.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Според мен не е необходимо да съкращаваме материала, защото в своята цялост изразява едно становище, което логически следва от решението на Конституционния съд. Мисля, че когато го публикуваме на страницата на Обществения съвет, винаги може да сложим отпред едно резюме. А за някой, който не иска да чете целия материал или не е научен да чете две страници текст, да прочете трите изречения резюме. Да не осакатяваме позициите ни. Пишем становища, а не пишем фейсбук статуси. Благодаря.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Тази идея на Цветелина Пенева ми харесва с резюмето. Аз години наред ви предлагам, всеки един материал който публикуваме да започва с резюме именно по тази причина. Човек като види, че е заинтересован, ще прочете и останалата част, ако не е заинтересован няма да я прочете.

Дори ако искате да приемем наличието на резюме за всеки един материал, който излиза от нас, може да го направим по читаем.

По отношение на съображението на Надя Гологанова за първите няколко реда, всички медии така го правят. На първа страница слагат въвеждащи думи. Това е съвсем нормална ситуация. Няма как целия материал да се вижда. Може ли в уърда да се вижда и първия и втория лист.

Първо трябва да го направите на две части. На това съображение смятам, че не трябва да му обръщаме толкова внимание. Да запазим материала както си е. Няма да го направим по-добър, а има риск да го влошим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Най-важната част е накрая, последните два-три абзаца.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Според мен може би е по-добре да се съкрати съвсем малко входната част на текста на Стефан Манов, което направихме вече, но и за мен не е релевантно да съкращаваме още повече текста. Това е становище и трябва да има обемност и да има повече съдържание. Съкращавайки го, както каза Цветелина Пенева, все едно ще напишем един фейсбук пост. Дали първият вариант, който Стефан Манов изпрати а след това съкратения увод, който направи на втория документ, за мен не е проблем, но повече да го съкращаваме не е необходимо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За повече не. Говоря за тези предложения за съкращения, които са в синьо.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Мисля, че не трябва повече да съкращаваме тези части, нека да останат. Това е моето мнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Минаваме по редакции. Имам проблем в тези части с някои отделни думички. Повечето от вас се изказаха да останат. Да гласуваме. Тези части, които са оцветени в синьо и червено дали да се махнат или да останат.

Който е да се махнат, моля да гласува.

Дончо Пачиков и Цветелина Пенева се изказаха да останат. Аз съм да се махнат.

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз имам коментар. Никога не беше подложено на второ гласуване в пленарна зала.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Махаме думичката никога.

ИВА ЛАЗАРОВА: Второто червено, в момента такива райони са Видин, Смолян, на които по население се полагат по три мандата, но получават служебно по четири. Аз много харесвам това, но не бива да противопоставяме едни клетки българи, на други клетки българи не е много позитивно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам друг проблем с този текст. Спред мен, това е вярно за Видин, а не е вярно за Смолян. Ако искаме да остане този текст, някой трябва пак да ги пресява тези неща.

СТЕФАН МАНОВ: Грешни са ти изчисленията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва с тебе да си направим среща или да отпадне това изречение конкретно. Мисля че не нарушава по никакъв начин замисъла.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Моето огромно уважение към Ива Лазарова, която понесе доста тежести като председател на Обществения съвет, по скоро тези неща, които Стефан Манов посочва за Видин и Смолян, не е

противопоставяне на едни хора на други хора, а се показва, че това предложение не е прецедент. То вече съществува като решение като явление. Започваме да говори дума по дума. Да вървим напред.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз подкрепя Дончо Пачиков в изказаното от него мнение, да остане това изречение. Освен мотивите които каза Дончо, бих казала още един мотив. Навсякъде по медиите се пише и се говори англо с общи приказки. Ние сме Обществен съвет към ЦИК и говорим с факти и с обстоятелства, зад които има числа, които са достоверно проверими. Аз вярвам на изчисленията на Стефан Манов, не съм ги проверявала. Както казва Дончо Пачиков, няма нещо, което правим различно от това, което се прави в момента за два района в България. Хората не са виновни, че са останали в тези области по-малко гласоподаватели регистрирани, отколкото са мандатите. Нека да покажем, че говорим с факти. Да не говорим общо, както говори всеки един политик, политолог или някой друг. Ние говорим с факти и обстоятелства и не искам да се съкращава това изречение. То следва логически от това, което по-нагоре е изложил Стефан Манов. Държа да остане. Това е моето мнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз бих се съгласила да остане при условие, че цитираме само Видин. Моите изчисления, които правих в началото на 2025 г. показваха, че е само Видин. Да говорим с данни, кой какво е изчислил, ще се забавим още един-два дни докато проверим цифрите. По остатъците в другите МИР-ове като се преразпределят мандатите, по моите сметки, Смолян си получава четвърти мандат.

СТЕФАН МАНОВ: Те ще кажат и методиката. Не е така. Изваждат се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: По методиката съм го правила.

СТЕФАН МАНОВ: Когато един МИР няма четири мандата, му се дават четири и се изважда и не участва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз направих обратното, защото твърденията са, че не им достига за да имат реален четвърти мандат. И аз направих обратната ситуация. Ако нямаше такава бариера от четири мандата, кой МИР в България колко мандата щеше да получи. И си ги получават всичките по четири без Видин. И съответно има разлики в Софийски район и мисля, че в един от пловдивските. На всички ни е ясно, че те са с по-малко мандати. При преразпределението остатъците, в някои от други МИР-ове, които са с по шест-седем-осем мандата остатъците са им по-малки и Смолян си получава. Аз съм против да присъства Смолян в изречението. Ако искате може да дадем Видин като пример и това да е, ако искате да даваме пример.

СТЕФАН МАНОВ: Ще смятаме довечера.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако ще правите такива паралелни изчисления със Стефан Манов, аз искам да гласуваме и да приемем срок да го направите примерно до утре сутринта, а не един ден, два дни, три дни, това много странно ми звучи. Направете си една среща самостоятелно, разберете се. Защо трябва да правим тук този спор. Аз не съм го смятал.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз ви предлагам много лесен изход от ситуацията, като се цитира само един район за пример, за който и двамата сме сигурни.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: От гледна точка на информатиката, цитирането само на един регион не може да докаже формално, че това не е прецедент, който се иска в един материал. Наличието на втори, дори и на трети регион би било още по-полезно, но няма такъв. Да сложим някаква витиевата дума. Примерно Видин, говори се и Смолян и край. Никой не може да ни упрекне нито в едното, нито в другото, че сме го пуснали или

че сме прекалили с разсъжденията с четирите мандата. Да работим интензивно.

Вижте колко е динамична цялата ситуация не само тук у нас. Целият свят е толкова динамичен, а ние сме се захванали за два региона. Или тогава кажете така, по методиката на Стефан Манов се получава така, по методиката на Надя Гологанова се получава така. Цитирайте го, сложете си имената и всичко ще бъде наред. Ако искате да приемем това решение и да може да се придвижим напред. Това трябва да влезе незабавно в общественото пространство. Ние не сме ЦИК, не сме Народното събрание, ние сме Обществен съвет. Благодаря.

СТЕФАН МАНОВ: Да направим последния абзац, защото той трябва да се промени.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добре.

СТЕФАН МАНОВ: Там обяснявам. Последният абзац такъв, какъвто беше написан до преди половин час намеква на Президента, че трябва да наложи вето. След като Президента вече е наложил вето, идеята е да се отиде на следващата стъпка и предлагам.

Предвид изложеното Общественият съвет към ЦИК смята за обосновано, връщането на Закона в Народното събрание за ново обсъждане и препоръчва на народните представители да не приемат повторно тези промени в Изборния кодекс, като оставят действащите до този момент текстове в сила. И последното изречение си остава.

Връщане за ново обсъждане конституционния текст. Ние преписваме думичките, и приема повторно, това е термина също на Конституцията. Това е направено с цел юридическа елегантност. За да разбере голямата публика съм написал, като остава действащите до този момент текстове в сила, за да е ясно за хората.

Прави ми впечатление, защото през това време прочетох ветото в пълната му цялост. Тя иска ново обсъждане на § 1, § 2 и § 3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Целият законопроект е няколко параграфа. Основният параграф мисля, че е втори.

Колеги изкажете се по този последен вариант на последния абзац, който в момента Стефан Манов предложи. На мен лично ми харесва. Ако искате да го приемем като отделно гласуване на последния параграф.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

СТЕФАН МАНОВ: На сайта на Парламента не виждам приет окончателния тест. Има само докладите и гласуване на второ четене.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Трябва да гледаме проекта за доклада на второ четене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако някой го намери, моля да го изпрати на Стефан Манов.

Връщаме се на текста със синьо и червено. Тук имам проблем с една думичка, която е безобразие. Звучи ми прекалено разговорно и не подходящо за документ.

СТЕФАН МАНОВ: В този параграф ще намерите стила на един известен български политици в близкото минало. Мога да го оттегля.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Какво й е на думичката. Това е дума от българския език. Целият народ си мисли, че всичко е безобразие и сега ще сменям думичките.

СТЕФАН МАНОВ: Можем да кажем съществените нарушения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Съществени нарушения, добре.

СТЕФАН МАНОВ: Обръщаме внимание за неспазването на методическите указания, което беше нашия гигантски труд по избори 2023 г., където ги казахме като проценти.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Правна комисия я сменяме с пълното изписване – Комисия по конституционни и правни

въпроси. Последният абзац го приехме и остава това за Смолян да го решим.

По мои спомени, имаше поне пет-шест МИР, които бяха между три и четири мандата, въпреки че поне два от тях бяха над 3,90 или 3,80 и нещо. Понеже от другите МИР остават, които имат по седем, осем или друго количество мандати имат 7,28, 8,14 някакви подобни цифри и остатъка им е по-малък от този МИР. Той е с 3,50 или 3,60, но си получава мандата. Това е конкретно за изборите 2024 г.

СТЕФАН МАНОВ: Ползва се преброяването на населението от 2021 г. След като излязоха данните от 2021 г. всичките избори са вече така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Сто процента ли си сигурен в това число.

СТЕФАН МАНОВ: Смятал съм го няколкократно. Мога да го проверя още веднъж.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Колко излиза и другите МИР-ове?

СТЕФАН МАНОВ: Методиката казва. Тези които имат по четири, им се дават четири и те се махат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това е вярно, но ако ти искаш да твърдиш, че тези МИР-ове не заслужава да имат четири мандата, трябва да изходиш от обратната хипотеза. Няма ограничение от четири мандата и да сметнеш кой колко мандата би получил, ако няма такова ограничение и тогава ако ги сравниш остатъците, да видиш кой колко ще получи.

СТЕФАН МАНОВ: Точно така е. Първо го правиш все едно няма такова нещо и виждат къде отиват 240 мандата по единна норма на представител. И направиш ли ги така, виждаш, че Смолян няма. Това съм го правил много пъти. Може да имаш някаква разлика в преброяването.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Тъй като отдавна съм го правила, ще приема в момента да остане Смолян и се надявам да е вярно.

СТЕФАН МАНОВ: Ще го проверим.

Ако това, което казваш е така, много е малък варианта да съвпадат мандатите накрая с тези на ЦИК, моите съвпадат. Ако не съвпадат мандатите с ЦИК, ако махнеш само за единия, значи мандатите няма да съвпадат след това с ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не ми съвпадат мандатите с ЦИК и затова го правя на две колони, какво би било реалното разпределение. Аз не се опитвам да повтора процедурата, а да направя, ако няма ограничение четири мандата, какво се получава.

СТЕФАН МАНОВ: Процедурата по методика я започваш без ограничение и проверяваш кой къде отива.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: И ако я довършиш без ограничение, ще получиш кой реално колко би имал. И после ги сравняваш с бройките на ЦИК и получаваш няколко МИР-а, които имат разлики, повечето са в минус.

СТЕФАН МАНОВ: Накрая да стане на ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На ЦИК винаги можеш да го направиш, ако се наложи.

СТЕФАН МАНОВ: От целите мандати си разпределила 224 и остава остатък 16.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: В момента район Видин има народни представители, Смолян също има. Колко човека имат Видин и Смолян в момента?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В момента имат по четири. Стефан Манов твърди, че ако я нямаше тази бариера от четири

мандата, щяха да имат по три. Аз твърдя, че Видин щеше да има три, а Смолян щеше да има четири.

ДОНО ПАЧИКОВ: Прав е Стефан Манов и да приключим тази част от заседанието.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Искам да кажа, че погледнах мотивите на Президента Йотова, тя връща за ново разглеждане в Народното събрание параграфите 1, 2, 3, които касаят само образуването на секции в страни извън Европейския съюз. За район чужбина §4 не е цитиран в нейния Указ за връщане на закона. Така че район чужбина се отлага за 2028 г. Това не го е върнала. Само брой секции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Текстът за извън страната си стои.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това не означава, че ние прекратяваме да разглеждаме какво става извън страната. Ние водим предварителна подготовка.

СТЕФАН МАНОВ: Потвърждавам, че на целите мандати, които се раздават в процедурата са общо 224. Остават 16. Шумен е 16-ти, Смолян е 17-тия в низходящия ред. Шумен е с 05755579, Смолян е 0544 и е под чертата. Смолян получава допълнителен мандат по остатъка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добре в такъв случай го оставяме текста, както е в момента написан на това място. Някаква друга редакция ще правим ли. За избран район извън страната за момента няма възможност да се въведе на бързо.

СТЕФАН МАНОВ: Четири мандата по дефиниция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Четири мандата. Искаха да ги разделят по континенти.

СТЕФАН МАНОВ: Колкото повече ги делиш, толкова по-грубо закръгляване става. В това число и относно изборни райони в страната. За него говорим малко по-напред какво предлагаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Къде да се добави това? В новия вариант на последния абзац.

СТЕФАН МАНОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Накрая добавяме в сила в това число и относно избран район извън страната.

СТЕФАН МАНОВ: Това е един въпрос, който не знам как се третира. Защото те като го връщат по отделни параграфи казват, че закона се гласува повторно. Но не го гласуват текст по текст. Ветото се преодолява в едно гласуване или не се преодолява. Не могат да разделят параграфите. Целият закон подлежи на отхвърляне или на валидиране. Аз винаги съм си задавал този въпрос, защото Президентът много често налага вето само по определени текстове, но то не е като конституционна жалба да можеш да си избереш, какво искаш от приетото да атакуваш. Трябва да видим каква е практиката на Конституционният съд в това отношение. Имало ли е спорове там.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Колеги, има ли някой, който да е против тази последна добавка относно избран район извън страната. Няма. Да гласуваме цялото съдържание на позицията. Като оставяме тези текстове, които са в синьо и червено и с дребните редакции на няколко думички и редакцията на последния абзац.

Който е за, моля да гласува. 7 гласа.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Нека някой да изпрати на електронна поща окончателния вариант.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Като го направя ще ви го изпратя. И Свилена Гражданска, ако може още днес да го качи. До медии да го изпращаме ли? Какво е вашето мнение?

СТЕФАН МАНОВ: По тази тема да предложи нещо, което да намери средното решение между това, че текста е дълъг и същевременно да привлечем вниманието на медиите.

Може би в заглавието, там сме написали публична позиция на Обществения съвет към ЦИК, относно приетите промени в Изборния кодекс. Можем да добавим „и наложеното вето от Президента Йотова“. Там да е на разговорен език. Това веднага ще грабне абсолютно медиите, защото те искат да видят каква ни е позицията. И те ще го прочетат цялото.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: За да сме в добра позиция в търсенията на гугъл, заглавията на нашите материали се ограничават от гугъл до 180 символа. Идеята, която Стефан Манов предлага е идеална.

Той предложи да се добави към заглавието. Може да бъде подзаглавие. Има заглавие и второ заглавие, което независимо, че отрязва цялата час когато се гледа на едро, това подзаглавие във всички случаи ще трябва да бъде където трябва. В момента се опитвам да кажа, кое е най-добрата реализация на тази идея.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако искате това да бъде в имейла до медиите. Приложено ви изпращаме позиция на Обществения съвет към ЦИК относно приетите промени в Изборния кодекс и наложеното вето от Президента. Отдолу е закачен документа и те вече да си го четат, а заглавието да остане както е в момента.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да е закачен документа не е добре, а по-добре да има линк към вече публикувания материал, което увеличава броя на посещенията на нашия сайт и го прави все по-популярен. Иначе този документ, ако го прикачим само те няма да го погледнат. Направо ще отидат на документа и там ще излязат разни работи. Когато имаме възможност да имаме в сайта страница по въпроса е по-добре да изпращаме страницата, а не самия материал.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Изпращаме го до ЦИК за сведение. Още тази вечер да се качи и до ЦИК за сведение и до медиите. Някой има ли против тази идея, да се изпрати на тези места.

СТЕФАН МАНОВ: Може би хем да е кратко хем да е привлекателно. Ако искаме в заглавието да има думата вето, може да не казваме Президента Йотова, защото е ясно кой налага ветото. Да бъде публична позиция на Обществения съвет към ЦИК относно приетите промени в Изборния кодекс и наложеното вето, ако искаме да го имаме в заглавието.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да ви кажа каква е формулировката. Тук има два важни момента, може би три – промени, Изборен кодекс, вето. Хубаво е тези думи да бъдат в началото. Първо да бъде вето, а тогава промени и т.н.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Обществения съвет да го напишем – ОС и Централната изборителна комисия – ЦИК.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Задължително трябва да го съкратим. Ние сме го въвели това съкращение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Гласуваме официалната редакция за всички, не само за пред медиите. Гласуваме промяна на заглавието да стане – Публична позиция на ОС към ЦИК относно приетите промени в Изборния кодекс и наложеното вето.

Който е за, моля да гласува. Всички.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да обърнем заглавието – Приетите промени и ветото или позиция на Обществения съвет към ЦИК.

Ние сме на второ място на първо място са промените и ветото, а не обратното.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да го обърнем не е хубаво, защото първо се казва на кого и после относно какво. Стефан Манов правилно го е направил. Може долния ред да го направя с болд и като съкратя горния ред само ОС – ЦИК, той ще стане малък и ще се поизгуби и долния ще се вижда по-добре.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Кое е по-важно, Изборния кодекс и ветото или Обществения съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: После може със Силена Гражданска нещо да промените. В самия документ ще си стои така текста.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Свършихме с тази точка.

Минаваме на втора точка.

Обсъждане и гласуване на предложение до ЦИК във връзка с организацията и провеждане на избори.

Миналата седмица изпратихме предложения, които бяха само по разяснителната кампания. И останаха най-различни други предложения, които са сложени в един файл в момента.

Сега ще започна с второто предложение, предлагам в момента да го махнем за методическите указания, защото прегледах специално методическите указания на последните избори. Накрая ги има действителните гласове и недействителните гласове. Не е сравнителна таблица, както ние предлагаме, но е доста подробно.

Като стигнем до методическите указания можем да им предложим още подточки, които да се включат към недействителните бюлетини да се попълнят недействителните гласове като примери. Но ви предлагам втора точка да я махнем в момента на тези предложения. Моля да се изкажете особено по най-новите.

Ако искате да четем и да обсъждаме. Имаме още по-нови предложения от тази сутрин, които в момента не ги виждам в този файл. Може би са в имейла.

Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да подходим по малко реалистичен начин. В тази връзка искам да помоля Надя Гологанова в качеството на председател и Стефан Манов могат ли да ни припомним случаи, когато сме предлагали на Централната изборителна комисия определени усъвършенствания на методическите указания и те са били приети. За десет години колко пъти сме предлагали и нещо е било прието. Да си отговорим на този въпрос и можем да продължим нататък за смисъла от изразходването от нас безценно астрономическо време.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Мисля, че има отделни случаи, когато отделни предложения са били приемани.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам точно, предлагаме това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Като им предложиш десет неща, не можеш да очакваш, че всичките десет са ги приели.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли поне едно прието за десет години.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има някои неща приети. Дали е било въз основа на наше предложение или те самите също са мислили в тази посока. По-миналата година едно от нещата, които им бяхме писали, че преди имаха много хубав тест, който беше сложен, където СИК-овете можеха да влизат и да си правят тест за определяне на действителни и недействителни бюлетини. И това го имаше някъде до 2020 г. Този тест го слагаха към самите избори. Член на СИК може да влезе там и да го прави.

После в някакъв момент се загуби този тест и известно време го нямаше. Като им напомнихме 2024 г. за него го върнаха. Има други случаи отразени неща в методическите указания, които са дребни неща. Има

отделни случаи, когато приемат. Изработили сме нещо, трябва да се редактира и да се гласува.

По скоро в момента ме интересува обратното. Има ли тук идеи спрямо които сме категорично против. От там нататък, ако остават тези идеи, защото повече от половината материал, като започнете от първа страница, това са идеи на по един човек от последните дни. Първо има на Стоил Цицелков, после има нещо от мен после има от Стефан Манов после има от мен. Не са обсъдени в по-широк кръг, така че първо искам през тези да минем, какво ви е мнението, дали ви харесват, дали не ви харесват и ако ни харесват принципно трябва малко да се редактират текстовете на тези новите.

СТЕФАН МАНОВ: Имаш предвид файла, който се казва допълнителни предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Файлът, който се казва допълнителни предложения, ако можеш да вземеш последния вариант от вчера по обяд.

Първото което предлагам с жълтото да отпадне по втора точка, защото в методическите указания е доста прилично вече направено в чек листа накрая, само може още няколко подточки да се добавят, но като цяло е доста добро. И от там нататък от предложението на Стоил Цицелков трябва да ги обсъдим. В зелено са мои допълнения.

СТЕФАН МАНОВ: На мен и харесва идеята за отделно обучение за начинаещи и за опитни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Там откъдето започва предложения на Стоил Цицелков имаме първо обучителен модул за гранични случа при броене. Има ли някой, който е против да се маха този текст или да остане? Говорим за предложенията по принцип. После ако имаме някакви редакции или преформулировки ще ги правим. В момента говорим за самите предложения по принцип като идеи.

СТЕФАН МАНОВ: Отделен обучителен модул за гранични и спорни случаи при броене. Кратък видеоклип или раздел в методически указания посветен на най-често срещаните неясни казуси. Например правилно отбелязана партия с невалидна преференция. Преференция за несъществуващ кандидат, различни символи и друго. Целта е да се намалят вътрешните спорове в СИК и разнородните тълкувания.

В това има смисъл. Това ми харесва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има ли някой, който е против?

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Минаваме на следващото, второто.

СТЕФАН МАНОВ: Изрично правило в методическите указания е обучението. При съмнение не се тълкува волята на избирателя. Да се подчертае, че СИК не следва да допълва или предполага волята на избирателя, а да прилага стриктно формалните права. Това ще ограничи субективни решения и неравно третиране между секциите.

Това за мен не е много ясно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това е за гранични случаи, които са по-рядко срещани. А и когато в една секция считат че е действителна бюлетина, а в друга секция считат, че е недействителна. Има комисии, които казват, ние това трябва да го решим чрез гласуване, а не казват, ние трябва да го решим като прочетем в методическите указания или като прочетем в Изборния кодекс какво пише, за да видят кой е прав. Казват сега ние трябва да вземем решение. Аз лично така го разбирам. Наистина е малко неясно. Подлежи на редакция. но принципно ако сме за тази идея.

СТЕФАН МАНОВ: Аз лично не съм се оказвал в подобна ситуация и някак си не мога да си я представя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Примерно излиза ти хиксчето от квадратчето. Някой казват, че това е действителна бюлетина, някои казват, че е недействителна. В някои комисии си гледат по методически указания, в някои комисии се обаждат на РИК да питат и в трети комисии не се обаждат на никой, а казват ние трябва да решим. Решават го чрез гласуване, а не по уточняване на реалните правила.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Тук имаше едно такова предположение, че ако излизането от квадратчето е минимално и не е влезнало в друго квадратче, няма проблем да се счита за правилно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това го има в методическите указания. Ако отворят и го прочетат ще го видят или се обаждат на РИК и попитат. Някои считат, че не трябва да търсят допълнителна информация, а тръгват сами да решават казусите. Оставяме го. Някаква реакция ще направим.

Третата точка.

СТЕФАН МАНОВ: Кратък чек лист за председателите на СИК, преди подписване на протокола. Едностранен контролен списък включва и проверки. Например правилно отчитане на гласовете без преференции и липса на прехвърляне към първи в листата в съответствие на сумите. Мярка с минимален ресурс, но с реален ефект върху качеството на протоколите.

ИВА ЛАЗАРОВА: В края на методическите указания това го има.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: По тази тема не е.

Има за действителни и недействителни, за разни протоколи, които трябва да направят. Това е допълнителен чек лист да се сложи още една страничка към методическите указания. Аз така го разбирам това предложение. Трябва да с преформулира в началото контролен списък на една страница с ключови проверки.

Предлагам ви това за момента да остане.

Последните два дни когато ви помолих да направите редакции, почти никой не го е направил. Тъй като не може предложенията да са само от един човек, без да е погледнато от втори или трети е редно поне още един или двама души да ги погледнат.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това което обсъждаме в момента отива на сайта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва да се доредактира и доправи. Може принципно да го гласуваме и по имейл да направим допълнителни редакции и уточнения.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да си дадем срок примерно в рамките на един или два дни.

ИВА ЛАЗАРОВА: Има сигурно, четири пет листа отзад, които включват действията преди деня на изборите, действията в края на изборния ден, при откриване на изборния ден, действителни и недействителни гласове при хартиената бюлетина.

За протокола за гласуване с машина има N на брой чек листа. Така че това се повтаря. Това ми е коментара. Ако искате ще ги оставим да ги четат тези, които още не са ги прочели.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Другият вариант е това да го сложим към обученията, където изброяваме на какви неща да се обърне внимание и да се добавят тези неща. Да не се прехвърля на първия в листата. Това засега го оставям с въпросителна.

По текста за машините веднага казвам, че вместо бели бюлетини може да сменим с частични бюлетини, което е по-официален термин.

СТЕФАН МАНОВ: За машините, които са произвели много бели бюлетини ли имаш предвид.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да, частични бюлетини.

СТЕФАН МАНОВ: Това нещо хем е хубаво, хем ми се струва прекалено кратко и резюмирано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Идеята ми е, че има десетина или 20 машини, които са произвели много частични бюлетини. Примерно гласували са 200 души, а има 50 такива бюлетини. Гласували са 150 души, а има четиридесет и няколко. Не е нормално, поне ако аз съм член на СИК и да прави проблем машината на всеки трети избирател и да го изпращаш с хартиена бюлетина да гласува и това да се повтаря. Като се повтори десет или 20 пъти и аз ако съм председател на СИК, ще звъня и ще кажа, ако не може да се оправи машината, спираме с нея и да минем на хартия. Ние можем да ги напишем в кои секции са били. ЦИК може да си провери на кои номера съответстват и да се намерят тези машини.

СТЕФАН МАНОВ: Сигурно са махнали и записите вече.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Те записите може да са ги махнали, но ние като данни ги имаме. За повечето от тях може да кажем.

Този текст принципно оставяме ли го, съгласни ли сте с такава идея и ще я доработим формулировката.

Съгласни ли сте с тази идея по принцип?

Приема се единодушно.

СТЕФАН МАНОВ: Въпреки че знаем позицията на ЦИК, някак си се предпоставя, че една дифектирала машина единствената ѝ възможност е да се спре и да се започне хартиено гласуване.

Многократно Сиела е казвала, че няма никакъв проблем да се смени принтера например. Това не променя по никакъв начин целостта на машината. Целият модул се вади. Да спреш екран, тъч скрийн, четец на карти не, това е вече прекалено. Но да смениш принтера, който е модул ми се струва нещо, което е разумно. Дали да не го предложим като вариант.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добре, въпреки че знаем тяхното мнение.

Второто предложение Тук сменяме бели бюлетини с частични бюлетини. Става дума за машините, като идеята е да се вземе решение от ЦИК за предстоящите избори, ако някои машини направят прекалено много частични бюлетини, като се сложи някаква граница 10, 20 или един-колко си, да се спират и да се преминава на хартиено гласуване. Това да се счита също за технически проблем.

СТЕФАН МАНОВ: Разумно е, десет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Десет е малко, да сложим 20. Те ако решат, ще си пресметнат друга бройка.

Минаваме на следващите две предложения, които са на Стефан Манов. Аз от работната среща ги записах приблизително. Ще помоля да ги напише по-подробно. Идеята е такава. В началото на протокола първите няколко реда визуално са свързани в една табличка, а реално са съвсем отделни числа.

Нататък визуално в групи са свързани в таблички гласове, които се събират и трябва отгоре до долу да дадат някаква обща сума. Това чисто визуално може да подведе хората от секционните комисии така че се предлага да се остави разстояние между няколко точки в началото на протокола, които Стефан Манов ще ги изброи кои са.

Другото е по-надолу в протокола, където се правят контроли със засичане. Досегашния вариант на протокола първо има общия брой и после разбивката.

Идеята е общия брой да се сложи отдолу, както по принцип се прави в математиката. Събираме две плюс, пет плюс седем и получаваме еди-колко си. Така че това са двете идеи, които аз лично ги подкрепям, но Стефан Манов трябва да ги напише.

СТЕФАН МАНОВ: Аз по принцип бих добавил но трябва да се види дали е реализуемо. Както има за контролите коментар, че сумата на точка еди-коя си трябва да е равна на еди-коя си, може да има и кратки коментари по съответните таблици за типичната грешка. Например ако вземем повод за дописаните в изборния ден или общия брой гласували, там примерно може да се уточни. Те се чудят какви са тези дописани или са вътре в общата бройка или са отделно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Пояснение към точка трета.

Следващото предложение се отнася до отваряне на чували в РИК. Ние за момента го бяхме написали за промени в Изборния кодекс. Не му обърнаха внимание. Но може да стане и в методическите указания на ЦИК към РИК, ако им хареса тази идея. Тук описваме два-три случая, когато препоръчваме да се отворят чували.

Текстът е такъв:

Задължително повторно броене при съществени несъответствия на гласове: когато гласовете на партия са по-малко от преференциите за нея. Общият брой гласове за партии не съответства на сумата от отчетените резултати.

Преди това има едно изречение. Отваряне на чували в РИК и задължително повторно броене след преглед на черновата пред член на РИК.

Първият етап, който трябва да направи РИК като не им излязат контролите, да си отворят черновата и да си проверят. И ако грешката е станала между черновата и беловата да се поправи. От там нататък за другите грешки е редно да се отваря чувал. Но ако отворят чувал при всички възможни разминавания стават много секции и ще станат не знам колко часа, ако започнат наново да броят по всички секции където има разминавания.

Затова хващаме двете най-главни разминавания, които обхващат когато се записват гласовете на една партия на друг ред. Когато има грешка в бройката гласове на партия. Когато има изпуснати гласове за някоя партия. И според мен няма да са повече от две-три секции на РИК, което ще могат те нормално да го обработят за няколко часа и ще хване някои по-сериозни грешки, които водят до по-сериозни разминавания на гласовете за партиите. С гласовете за предпочитания няма да се занимаваме, защото тогава ще станат прекалено много секциите, които имат проблеми.

Моята представа е да има една допълнителна контрола при Информационно обслужване. Като има такъв казус от двата описани, да им светва в някакъв цвят, че това е изрично за контрол от член на РИК, който първо да провери дали реално си гледат черновата. И ако няма разминавания в черновата и беловата да отворят чувала. Това ми е идеята.

Ако сте съгласни с тази идея, моля да си кажете мнението. Ако е неясно описана да я редактираме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Тук може да се опитаме да направим едно допълнение. Така звучи идеално. Примерно да предположим, че още докато се прави финалния протокол в СИК се наложи мотивирано да бъдат направени определени поправки.

По моите спомени и представи, всяка една поправка, която бе направена в СИК в крайния протокол трябва да бъде подписана от всички членове на секционната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако е в СИК трябва да е от всичките.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако се наложи поправка във финалния протокол когато СИК го представи в РИК, ОИК тази поправка от кого се подписва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Незначителна поправка, която е очевидна, може да се направи от тримата членове и да се

подпише. Ако е сериозна поправка и члена на РИК прецени ги оставя последни да отворят чувала, докарват се другите членове на СИК и се прави ново преброяване за няколко часа в края на деня.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: В законодателството не съм видял понятието незначителна поправка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако грешката е станала между черновата и беловата, примерно като са преписвали да са сгрешили някоя цифра, като си извадят черновата и я сравнят и видят къде е могат да я поправят и да се подпишат с три подписа. Въпросът е, че някои злоупотребяват с това си право и се виждат, че остава грешно число. Или е било грешно и в черновата или нещо са си написали наизуст.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Цитирам човека, който е носител на тази информация, Росица Матева. При положение че се наложи поправка в протокола, който вече се предава в РИК, ОИК трябва да бъде цялата секционна комисия, която се свиква незабавно с помощта на МВР. Това е решението. Аз ви казвам как е станало в миналото. Действително знам един единствен случай. Незначителна поправка не съществува в правния мир като понятие. Да не въвеждаме нови понятия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Тогава да кажем очевидна. Някой друг иска ли да се изкаже по тази идея принципно дали иска да остава като идея и от там нататък ще подлежи на някакви редакции. Има ли някой, който иска да я махнем, цялата идея. В момента ги обсъждаме като идеи. От там нататък следващите дни ще ги редактираме и тогава ще ги изпратим в по-изгладен вид. Остава тази идея.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз съм против въвеждането от страна на Обществения съвет към Централната изборителна комисия на понятието малка поправка и на второто понятие, значителна поправка и последствията, които се възприемат в този случай.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ние не сме ги изписали нито малка поправка нито незначителна, нито голяма, описали сме два-три случая на не толкова чести грешки, няма да засегнат голям процент от комисиите, но които дават съществени разминавания в гласовете за партии. И тези две-три категории, ако се хванат, според мен би допринесло.

Примерно от проблемите, които бяха на Партия „Величие“ от тези седем-осем секции, които бяха в България, поне пет или шест от тях щяха да се хванат, ако по този начин бяха засекли контролите и в РИК бяха отворили чувалите.

Това засега остава.

Следващото предложение е за въвеждане на електронен секционен протокол с приоритет за обработка в РИК. Това е старо предложение, така че си остава.

Ще помоля Стефан Манов да продължи с подробностите.

СТЕФАН МАНОВ: При обучението на СИК да се обърне изрично внимание на следните чести грешки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Преди това имаше за СИК да се разделят на по-нови и по-стари.

СТЕФАН МАНОВ: Да се направи отделно обучение за начинаещи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Може да не е отделно, но ако е в същия ден четири часа обучението, първо да е само за начинаещи с някакви общи положения, а после за всички с някакви подробности.

СТЕФАН МАНОВ: Това е добра идея. На мен ми харесва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За обученията на СИК да се обърне изрично внимание и тук изброяваме някакви неща. Тук могат да влезнат тези неща от третата точка на Стоил Цицелков.

СТЕФАН МАНОВ: Може. Специално за хикс и игрек, които излизат от квадратчето, това го имаме на няколко места.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това не бях сигурна къде да му е мястото и го сложих на няколко места.

Някой има ли против тези два абзаца. Едното да се направи предварително обучение за начинаещи членове на СИК и после общото обучение, където в общото да се съкратят нещата, да не започват от А и Б. като под нови разбирам тези, които участват за първи път или за втори път. По-опитните, които са участвали три-четири или пет пъти може само за някакви детайли.

СТЕФАН МАНОВ: Като говорим за често срещани грешки, на които да им се обърне внимание при обучението, се сецам за нещо, което беше в основните причини за загубените за партия „Величие“ гласове, приплъзването. Да се обърне внимание на това, че в дадени избирателни райони не всички партии имат кандидатски листи и не всички номера следват поредността. Когато се правят купчинките, било то с хартиени бюлетини билото с машинните бюлетини, да се имат предвид. Ако за дадена партия има нула гласа също няма да има купчинка. Да се обърне внимание на причините за възможно приплъзване и записване на резултата на една партия на друга съседна, поради или липса на кандидатска листа в дадения район или липса на подадени гласове в съответната секция или съвпадение между номер на партия и пореден номер. Например с ИТН имаше такива неща. Това е нещо, което генерира големи грешки, които не се хващат, освен ако не провериш предпоченциите, но те не ги гледат много контролите на предпоченциите в РИК и няма как да хванеш. Излизат ти действителни, недействителни равни на подписи, но вместо за партия „Величие“ за друга партия. Като диктуват също бройката гласове, примерно 17 са гласовете, а те го слагат на партия 17.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако се спазват методическите указания трябва да започнат от първата партия и да пишат нули. Ако това го спазват за партиите, то няма да се допускат грешки.

Другият момент, който съм забелязала, че водещия в този случай на работа трябва да е човека, който пише, а не човека който брой. Човекът който пише протокола да казва първата партия и те да му кажат три гласа. защото ако е обратния случай те започват да бързат, казват му различни партии и някой път прескачат, защото от един номер отиват на друг и разбъркано казват и той като гледа по протокола може да напише на съседния ред. Виждали сме такива случаи.

Има и допълнителни случаи, които можем да опишем. Ако искате можем да ги опишем. Точно такъв тип случаи в тази контрола в РИК ще се хванат, защото над 90 процента от тези случаите преференциите са си на мястото на тази партия, на която са си. И тогава ще се види, че партията има нула, а преференциите са 5, 10 и веднага ще светне тази контрола при Информационно, която е описана тук и би трябвало да накарат СИК да си отвори чувала и да видят за тази партия колко гласове има реално.

Това също подлежи на доработка и като цяло идеята я приемаме, че предлагаме при обучението на СИК на някакви неща, на които да се обърне внимание и тук са изброени няколко. Може да добавим още няколко.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ние се занимаваме в момента с толкова много съществени неща и прескачаме, че нямаме никаква представа за алгоритъма за обработване резултатите в Информационно обслужване. Нямаме представа какво става там. Някой може ли да каже. Нямаме представа какво Информационно обслужване получава от РИК, ОИК. В какъв формат ги получава, ексел ли е? Може би тези неща не са по-маловажни от това, което дали една поправка в протокола е съществена или несъществена. Дали някой може да даде мнение по тези два момента,

обработката в Информационно обслужване и получаваната информация от информационните пулове. Може би това звучи като страничен въпрос, маловажен въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Те преди 2024 или 2023 г. правиха една демонстрация и присъстваха политици и ние бяхме с Цветелина Пенева от името на Обществения съвет, където си представиха програмата, която използват, не като код, а като потребителски, как се влиза, как се пишат числата, как излизат контролите, как се оцветяват, ако не се засичат и т.н. направиха демонстрация. После с подпис от конкретния оператор на конкретен компютър се слага и до там. Това сме го видели как изглежда. Това би трябвало да можеш да го видиш като отидеш в РИК, като наблюдаваш в момента Информационно обслужване как боравят. Ако те пуснат достатъчно близо до компютър, че да можеш да наблюдаваш както и члена на СИК, би трябвало да наблюдава председателя, така и ти като наблюдател, ако те пуснат достатъчно близо, би трябвал да ги видиш тези неща, а от там нататък ги описаха как стават нещата.

СТЕФАН МАНОВ: Това е нещо като алгоритъм.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: После ги обединяват. Обединяват ги в конкретния РИК и ги изпращат. Включително ги изпращат и като копие.

Окончателните данни са във формат Си Ес Ви, а не ексел, така че предполагам че работят с такъв формат. Тази програма на която качват не прилича на ексел и според мен не прилича и на това Си Ес Ви, а е специална програма.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Елементарния въпрос е с кое решение на ЦИК от коя година тази последователност на действия и на обработка е одобрена.

Вторият въпрос, коя институция е сертифицирала този начин на обработка. След като кажат че имат специализирана програма и не е ексел, тази програма чия разработка е и от кой е сертифицирана, че работи правилно. Много елементарни въпроси са. Всеки от нас не е необходимо да бъде айти специалист, но това според мен са елементарни въпроси и е логистика нищо повече. Това има ли го? И като даваме такива ценни указания за методическите указания на Централната изборителна комисия няма ли как да поставим и тези въпроси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Формулирай ги какво предлагаме на ЦИК. Тези предложения ние в момента ги изпращаме до ЦИК. Касаят основно обучението на СИК. Предлагаме на ЦИК да възложи на Информационно обслужване да се сертифицират алгоритъм и програмните продукти за обработка на изборните резултати получени от РИК, ОИК. То ще важи и за СИК.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да добавим едно вметнато изречение с цел повишаване доверието на избирателите в честността на изборния процес. въпросът е каква е целта. Не само някой да прави някакви сертификации. Ако тази точка я приемем, де факто отиваме към приемане на тези неща, които се опитахме да запитаем от името на Обществения съвет, който аз уважавам.

Ние ще зададем нашите въпроси от името на други наши организации както ни посъветва и Цветелина Пенева. Този въпрос, който се опитвам да поставя, ако се приеме, но де факто е същото нещо. Ние ще го предложим на ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добавяме и тази точка.

Предлагам ви да гласуваме принципно за тези предложения с уговорката, че през следващите ден или два се правят редакции и се оформи и се изпраща на ЦИК. Ако се забавим повече от два дни бихме

могли да изчакаме събота и неделя и в неделя да ги направя и да ги изпратя.

СТЕФАН МАНОВ: Да изчакаме до неделя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За четвъртък сутринта няма как да успеем. Принципно ги приемаме, доредактираме ги по имейл. Ако се наложи правим събота или неделя някаква работна среща за последни уточнения и в понеделник ги изпращаме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Моля да ми се изпрати крайния вариант, защото толкова много неща се промениха.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Първо ще питам Свилена Гражданска има ли възможност.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Изпращай го и на двамата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Който е съгласен с тази идея, че принципно приемаме предложенията, ще ги редактираме до два-три дни и евентуално, ако се наложи и на работна среща и ги изпращаме.

Всички са „за“.

Приема се.

Минаваме на точка р а з н и.

Във връзка с миналата седмица и двете писма, които изпратихме на ЦИК, се получи така че на заседанието не бяхме гласували финалния вариант. Едното беше предложение по разяснителната кампания. Имаше два материала, единия голям с много предложения и един по-малък специално за гласуването с хартиена бюлетина.

Първоначалната идея на заседанието беше да ги изпратим като два отделни материала. Впоследствие видяхме, че по-малкия материал може да стане част от по-големия, като се редактира и на работната среща в петък махнахме половината текст и другата половина, която остана я вкарахме в

големия материал. И в този нов вид тези предложения бих искала да ги гласуваме в момента.

Да се каже гласуване или повторно гласуване или последващо одобрение, но искам да го имаме фиксирано на заседание че сме го гласували в последния вид, който ви го изпратих онзи ден или вчера по обяд. Последният вариант в PDF, който съм изпратила в петък вечер в ЦИК, след като на работна среща направихме последни редакции.

Моля Стефан Манов да помогне дали да кажем гласуване или последващо одобрение или как да го формулираме.

СТЕФАН МАНОВ: В ЦИК понякога използват термина последващо одобрение, като са изпратили някое писмо до някоя институция. А можем да го наречем потвърждаване на редакционни допълнения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Последващо одобрение, потвърждаване на окончателния вариант.

Който е за, моля да гласува. 7 гласа.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Другото писмо е отговора на писмото, което беше за медийните изяви на Стоил Цицелков, защото на самото заседание обсъдихме няколко варианта, няколко отхвърлихме и остана един от вариантите, който трябваше да се допраща. И съответно също го редактирахме в петък. Имаме подкрепа на хора, които са присъствали на работната среща и на други по имейла. Бих искала официално да го запишем на заседание, че сме го гласували. То също вече е изпратено до ЦИК в петък вечер, а вчера е изпратено и на вас в PDF формат, който е окончателния на писмото, който сме изпратили на ЦИК.

Последващо одобрение, потвърждаване на окончателната редакция на отговора на писмо до ЦИК с № 1741 /2/.

Който е за, моля да гласува. 7 гласа.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Следващият въпрос е само информационен. Проверих точните дати, така че миналата година ръководство сме избирали на 18 февруари, което се пада точно следващата сряда. Така че ще пиша до всички да си помислят и в някакъв срок от няколко дни, ако имат предложения до вторник вечерта или вторник на обяд ще напиша някакъв срок, и да може сряда всеки да погледне, който има някакви предложения за нов председател, заместник-председатели и т.н. И ще допиша и това, което Стоил Цицелков предложи като алтернатива, че може да се удължи сегашния мандат с два-три месеца, докато минат изборите и няколко седмици след тях и тогава да се смени ръководството. Това е при условие, че няма кандидати в момента за ръководство. Ако има с удоволствие ще отстъпим веднага.

Вчера получихме писмо от ЦИК, което има информационен характер. Препратила съм ви го по имейлите да се запознаете.

Аз нямам друго за точка разни. На работната среща говорихме по предложение на Дончо Пачиков за сътрудничество с други обществени съвети, но не смятам в момента да го преповтаряме защото тези хора, които сме в момента бяхме на работната среща. Мислех, ако има други колеги да им се разказва какво сме говорили.

И другата тема е за връзки с неправителствени организации, които се занимават с избори от други страни също остава за след изборите, че в момента нямаме време да се занимаваме с това. Така се разбрахме на работната среща. Ако имате нещо още в точка разни кажете.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз ще предлага господин Стефан Манов за следващия председател на Обществения съвет. И допълнително ще предлага, той да си избере двама заместници.

Следващият момент, който за мен е много важен. Тук сме опитни хора, с житейска практика по кой начин да излезем от този омагьосан кръг, да се налага на Надя Гологанова или на председателя да пише някакво писмо и да иска разрешение от не знам кой си и да бъдат издадени пропуски на еди-кой си, за да може да направим заседание. Да помислим по това нещо. И ако е удобно Надя Гологанова да го включи в дневния ред и да видим какво правим по този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На времето бяхме предлагали на ЦИК такава точка да се провеждат заседанията ни само по интернет, но те тогава нещо не го харесаха.

Сега пак сме го включили в тези нови промени в правилата, които предлагаме. Аз в края на януари им ги изпратих. Те още не са ни отговорили. Те сега има частични избори в няколко села, така че в момента си имат работа.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Които имаме удостоверение за наблюдатели в последните избор, означава ли, че на такива извънредни избори трябва наново да правим пакет документи за наблюдатели или може да ползваме съществуващите вече удостоверения. По чл. 111 от Изборния кодекс правата на наблюдателя са до следващите избори от същия вид. Тези избори са извънредни и са от същия вид.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това се тълкува, че до следващите избори от същия вид, до момента официалното тълкуване, което съм срещала е, до момента в който Президента обяви, че насрочва изборите на еди-коя си дата. От тази дата престават да важат. Те като ни издават удостовереният само 30-40 дни преди изборния ден се получава един луфт от 10-15 дни, в които не ни важат старите удостоверения, а още нямаме нови. Това е от юридическа гледна точка. Но сме имали отделни случаи на отделни наши наблюдатели, които в този период са успели със старото удостоверение да влезнат някъде и да наблюдават работа на РИК

или нещо друго. Това вече зависи от председателят на РИК как конкретно ще тълкува.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това е малко странно от председателят на нещо си, да зависи закона. Това не ми харесва и може би, ако има възможност да го уточним. Такива случаи не са единици.

В Закона за юридическите лица с нестопанска цел е записано, че техните събирания, заседания могат да бъдат присъствени, дистанционни или комбинирани. Ние сме нестопански организации. Това означава, че имаме допир с този закон. Този закон не е написан специално за Обществения съвет, тъй като той е по чл. 55. Бидейки съставен от такива организации с такива права, това означава, че тяхната дейност, включително и в други органи или обединения се ползва със същите права.

Ето правното основание за това което сме искали, но още не сме го постигнали. Аз не виждам, защо повече трябва да го искаме. Ние сме го поискали и никой не ни е отказал официално. Това означава, че е мълчаливо съгласие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва да ги гласуват те правилата, да ги одобрят. От опит от предишни годни когато сме направили корекции през 2017 г. а и преди това, примерно от десет предложения, които сме дали, три приеха, три-четири отхвърлиха, други три-четири казаха би могло, но трябва малко да се редактира. Ще продължим да следим темата.

Закривам заседанието.

/ Закрито в 18 часа и 25 минути /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Надежда Гологанова

Стенограф:

Силвия Михайлова

